

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІХАЙЛІВНА ПІЩЕНКО
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН ТА
ТУРИСТИЧНОГО
БІЗНЕСУ
код 02071205

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ (ВИРОБНИЧОЇ) ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітні програми «Міжнародні економічні відносини»
«Міжнародна логістика і митна справа»
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

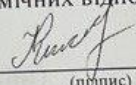
“29” серпня 2023 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Шолом Аліна Сергіївна**,
к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
Зайцева Анна Сергіївна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
Мірошниченко Тетяна Миколаївна,
к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова, в.о. декана
Макарчук Катерина Олексіївна,
к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

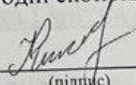
Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

_____ Надія КАЗАКОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

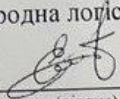
Програму погоджено

Гарант освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

_____ Надія КАЗАКОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено

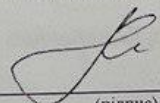
Гарант освітньої програми «Міжнародна логістика і митна справа»

_____ Олена ХАНОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програму зовнішньоекономічної практики складено відповідно до освітньо-професійних програм

«Міжнародні економічні відносини»

«Міжнародна логістика і митна справа»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис зовнішньоекономічної (виробничої) практики*

1.1. Мета зовнішньоекономічної (виробничої) практики

Закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання; формування у студентів професійних умінь і управлінських навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

1.2. Основні завдання зовнішньоекономічної (виробничої) практики:

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

– формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причиннонаслідкових та просторово-часових зв'язків.

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Характеристика зовнішньоекономічної (виробничої) практики:

Кількість кредитів: 5. Загальна кількість годин: 150.

Обов'язковий модуль. Семестр: 6. Вид контролю: залік.

1.4. Заплановані результати практики (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики)

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

2. Зміст та організація проведення зовнішньоекономічної (виробничої) практики

Під час проходження виробничої практики студенти повинні виконати такі завдання:

- всебічно дослідити об'єкт практики, структуру та функції його підрозділів, їх взаємозв'язок;
- ознайомитися з продуктом, який реалізує компанія/підприємство;
- встановити кількість і кваліфікацію персоналу;
- ознайомитися з технологіями, що використовуються на підприємстві на всіх циклах здійснення господарської діяльності;
- ознайомитися з законодавчими і нормативно-правовими документами, що встановлюють правовий статус та регламентують діяльність організації;

- розглянути податкові аспекти здійснення зовнішньоекономічної діяльності об'єкта практики;
- дослідити та проаналізувати основні види та напрямки зовнішньоекономічної діяльності об'єкта практики, виявити особливості її організації та здійснення;
- ознайомитися з основними документами, які дозволяють об'єкту практики здійснювати зовнішньоекономічну діяльність;
- ознайомитися з типовими контрактами на проведення зовнішньоекономічної операції, їх основними умовами та товаросупровідною документацією, яка використовується при цьому;
- вивчити фінансові показники господарської діяльності;
- ознайомитись з посадовими обов'язками менеджера ЗЕД;
- проаналізувати конкурентне оточення об'єкта практики;
- виявити сильні та слабкі сторони (провести SWOT-аналіз зовнішньоекономічної діяльності) об'єкта практики;
- сформулювати рекомендації щодо поліпшення здійснення зовнішньоекономічної діяльності об'єкта практики;
- виконати індивідуальне навчально-дослідне завдання (одне з запропонованих керівником практики від вищого навчального закладу);
- підготувати звіт з виробничої (зовнішньоекономічної) практики.

Загальну організацію практики здійснює керівник практики, призначений завідувачем кафедри. Студенти виходять на практику згідно з наказом університету. У наказі зазначається вид практики, терміни і місце її проходження, розподіл та закріплення студентів за керівниками практики від кафедри, строки проведення заліку тощо. Перед початком практики студентам видаються програма практики та індивідуальне завдання, пояснюється порядок проходження практики і вимоги до складання звітної документації, обов'язково проводиться інструктаж з техніки безпеки. Після закінчення практики студенти готують і захищають звіт відповідно до вимог, встановлених цією програмою.

Після укладання договору з базою практики студент денної форми навчання отримує направлення на практику, яке є підставою для його зарахування на підприємстві – базі практики. Студент повинен прибути на базу практики не пізніше 9-ї години першого її дня (якщо інше не погоджено з керівником підприємства бази практики), назватися керівнику підприємства й керівнику практики, у відділі кадрів оформити наказ про зарахування, пройти усі види інструктажу з техніки безпеки та охорони праці, ознайомитися з правилами внутрішнього розпорядку. З керівником практики узгоджується графік проходження виробничої практики, в якому конкретизуються завдання, строки їх виконання та інші необхідні умови.

Не пізніше як через три дні після прибуття у вищий навчальний заклад надсилається повідомлення про прибуття студента на підприємство (організацію, установу) згідно з направленням і початок практики, що засвідчує прибуття студента на практику. У повідомлення про прибуття вказується посада, на яку призначений студент, та його керівник практики відповідно до наказу підприємства, установи, організації.

Під час проходження зовнішньоекономічної (виробничої) практики студент повинен систематично вести щоденник практики, який надається кафедрою перед початком практики. У разі відсутності щоденника практика не може бути зарахована. Щоденник практики є документом, який засвідчує етапи проходження практики і якість виконання окремих завдань:

- на другій сторінці керівником практики мають бути вказані дати прибуття і відбуття з практики (засвідчене особистими підписами і печаткою підприємства);
- у першому розділі відображається календарний графік проходження практики;
- у другому розділі студент має вести робочі записи протягом проходження практики.

– у третьому розділі надається відгук і оцінка роботи студента на практиці від керівника практики від підприємства, організації чи установи. Відгук має містити характеристику студента та якість виконання поставлених перед ним задач, а також має надавати власну оцінку, на яку заслуговує студент-практикант. Відгук має бути засвідчений особистим підписом керівника практики та печаткою організації;

– на останній сторінці надається висновок керівника практики від кафедри про роботу студента.

У визначений термін заповнений щоденник разом зі звітом подається на кафедру керівнику практики, який переглядає його та складає власний відгук.

Перед початком практики студентам заочної форми навчання надається доступ до курсу із зовнішньоекономічної (імітаційної) практики у системі дистанційної освіти Moodle ХНУ імені В.Н. Каразіна, де міститься програма практики та можна обрати підприємство – базу практики та індивідуальне завдання.

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачі вищої освіти денної та заочної форм навчання обирають підприємство – базу практики і проходять практику **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Зовнішньоекономічна (імітаційна) практика», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1667>.

3. Вимоги до баз зовнішньоекономічної (виробничої) практики

Практика студентів денної форми навчання проводиться на базах практики, якими можуть бути підприємства приватної, державної чи колективної форми власності, спільні підприємства, філії та представництва зарубіжних компаній в Україні (зовнішньоекономічні або прирівняні до них відділи); організації і установи, які організують, здійснюють, контролюють чи аналізують зовнішньоекономічну діяльність.

Базами практики можуть також бути державні установи: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство закордонних справ України; обласні державні адміністрації, міські ради, торгово-промислові палати, Державні податкові адміністрації; профільні Держкомітети та ін.

Студенти можуть самостійно з дозволу кафедри підбирати для себе місце проходження практики. У разі неможливості самостійного підбору бази практики, студент має звернутися до керівника практики від кафедри.

З базами практики студентів денної форми навчання обов'язково завчасно укладаються договори на її проведення, які мають бути надані на кафедру керівникові практики до початку практики.

Зовнішньоекономічна практика студентів заочної форми навчання є імітаційною. Її специфіка полягає в імітуванні реально існуючої економічної системи шляхом створення спеціальних аналогів (моделей), в яких відтворюються принципи організації та функціонування цієї системи. Базою практики студентів заочної форми навчання є кафедра міжнародних економічних відносин. Студенти заочної форми навчання можуть обирати підприємство, яке організовує, здійснює, контролює чи аналізує зовнішньоекономічну діяльність, у системі дистанційної освіти Moodle ХНУ імені В.Н. Каразіна та писати звіт на базі відомостей про нього з мережі Інтернет.

4. Індивідуальні завдання з практики

Кожен студент перед початком практики отримує індивідуальне завдання у системі дистанційної освіти Moodle ХНУ імені В.Н. Каразіна індивідуальне завдання: надати обґрунтування диверсифікації зовнішньоекономічної діяльності підприємства; розробити

бізнес-план залучення іноземних інвестицій на підприємство; розробити алгоритм залучення пільгового іноземного кредиту на підприємство під реалізацію певної програми.

5. Вимоги до звіту про зовнішньоекономічної (виробничої) практику

Звіт повинен показати вміння студента практично оцінювати ефективність роботи конкретної організації. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Особлива увага повинна приділятися безпосередньо зовнішньоекономічній діяльності підприємства. Зокрема, студент повинен проаналізувати:

- 1) види зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві бази практики;
- 2) типову структуру контрактів на здійснення зовнішньоекономічних операцій;
- 3) обсяг, структуру (товарну і географічну), динаміку зовнішньоекономічної діяльності бази практики;

4) базові умови поставок товарів чи послуг;

5) транспортне забезпечення здійснення експортно-імпортних операцій;

6) організаційні форми торгово-посередницьких операцій і роботу посередників (якщо є);

7) умови функціонування на іноземних ринках;

8) рівень конкуренції;

9) можливість залучення іноземних інвестицій та ін.

Звіт про проходження практики має містити:

1. Титульну сторінку

2. Зміст.

3. Вступ.

4. Основну частину.

5. Висновки.

6. Додатки (якщо є).

7. Презентацію.

6. Підбиття підсумків зовнішньоекономічної (виробничої) практики

Звіт приймається у вищому навчальному закладі в останній день практики (в окремих випадках, погоджених з керівником практики, – протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики) і перевіряється керівником практики від кафедри. У разі відповідності звітної документації вимогам програми і методичних рекомендацій студент допускається до захисту звіту.

Якщо звіт виконано не в повному обсязі, матеріали повертаються студенту на доопрацювання.

Студенти заочної форми навчання завантажують звіт та презентацію у систему Moodle ХНУ імені В.Н. Каразіна у встановлені терміни для перевірки керівником практики.

Звіт з практики в обов'язковому порядку захищається студентом на підсумковій конференції керівнику практики й комісії, призначеній завідувачем кафедри.

У разі ненадання звіту, щоденника, чи невиконання індивідуального завдання, відсутності характеристики чи інших обов'язкових документів, або одержання незадовільної оцінки за результатами захисту практики студент має право на повторний захист протягом 30 днів семестру після проведення підсумкової конференції з практики.

Остаточні підсумки практики підбиваються на підсумковій звітній конференції студентів.

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість захистити звіт з практики на підсумковій конференції **дистанційно в системі Zoom**.

7. Критерії оцінювання результатів зовнішньоекономічної (виробничої) практики

Проходження зовнішньоекономічної (виробничої) практики студентом оцінюється за такими критеріями:

90–100 балів ставиться якщо звітна документація подана вчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; всі питання розкриті повністю, індивідуальне завдання виконано на бездоганному рівні; студент вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; звіт захищено бездоганно, на усі питання надані вичерпні відповіді, в матеріалі орієнтується вільно; характеристика практиканта від керівника практики відмінна.

80–89 балів студент отримує якщо звітна документація подана вчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; виконані всі завдання, але можуть бути незначні помилки і зауваження, індивідуальне завдання виконано на високому рівні, захищено дуже добре, на усі питання студент відповідає в повному обсязі, в матеріалі орієнтується вільно; характеристика практиканта від керівника практики відмінна чи позитивна.

70–79 балів ставиться якщо звітна документація подана невчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; розкрито більшість питань, індивідуальне завдання виконано, але з окремими помилками і недоліками, оформлено і захищено на високому рівні, на питання надані відповіді; характеристика практиканта від керівника практики позитивна.

60–69 балів ставиться якщо звіт та щоденник подано невчасно, більшість завдань не розкрито, виконання індивідуального завдання має 14 формальний характер, звіт і щоденник оформлені недбало, при захисті звіту студент невпевнений у відповідях, не має твердих знань; характеристика від керівника практики в цілому задовільна.

50–59 балів студент отримує якщо звіт та щоденник подано невчасно, усі завдання виконано формально, звіт і щоденник оформлені недбало, при захисті звіту студент невпевнений у відповідях, не має твердих знань; характеристика від керівника практики задовільна.

1–49 балів – студент не представив звіт та щоденник або представив звіт та щоденник невчасно, не відповідає на питання щодо бази практики, майже не орієнтується в звіті, не може захистити звіт, практичні навички не сформовані; характеристика від керівника практики незадовільна.

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою:

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	
70–89	

50–69	зараховано
1–49	не зараховано

9. Рекомендована література

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04 1993 р. №93, вимоги Міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
3. Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. (Введено в дію: наказ університету № 0213-1/136 від 22 квітня 2022 р.) Режим доступу: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/12ez1eFH13MOWHPiHzGWkTbjRcBQYiYQJ>
4. Зовнішньоекономічна (виробнича) практика : програма та методичні рекомендації для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародна логістика і митна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад. М. О. Іщенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 28 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/16054>
5. Зовнішньоекономічна (імітаційна) практика : програма та методичні рекомендації для студентів 3 курсу спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання / уклад. Л. І. Григорова-Беренда, М. О. Іщенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 20 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/16055>

10. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обставин освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів / розпоряджень ректора / проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі, а саме:

– дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1667>) проводиться обрання підприємства та консультації.

Захист звітів з практики в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) відбуватися в системі Zoom (<https://zoom.us/j/7747107257?pwd=RU94RlZPZ1dqZWpUWEtSdDJvZG5oUT09>).